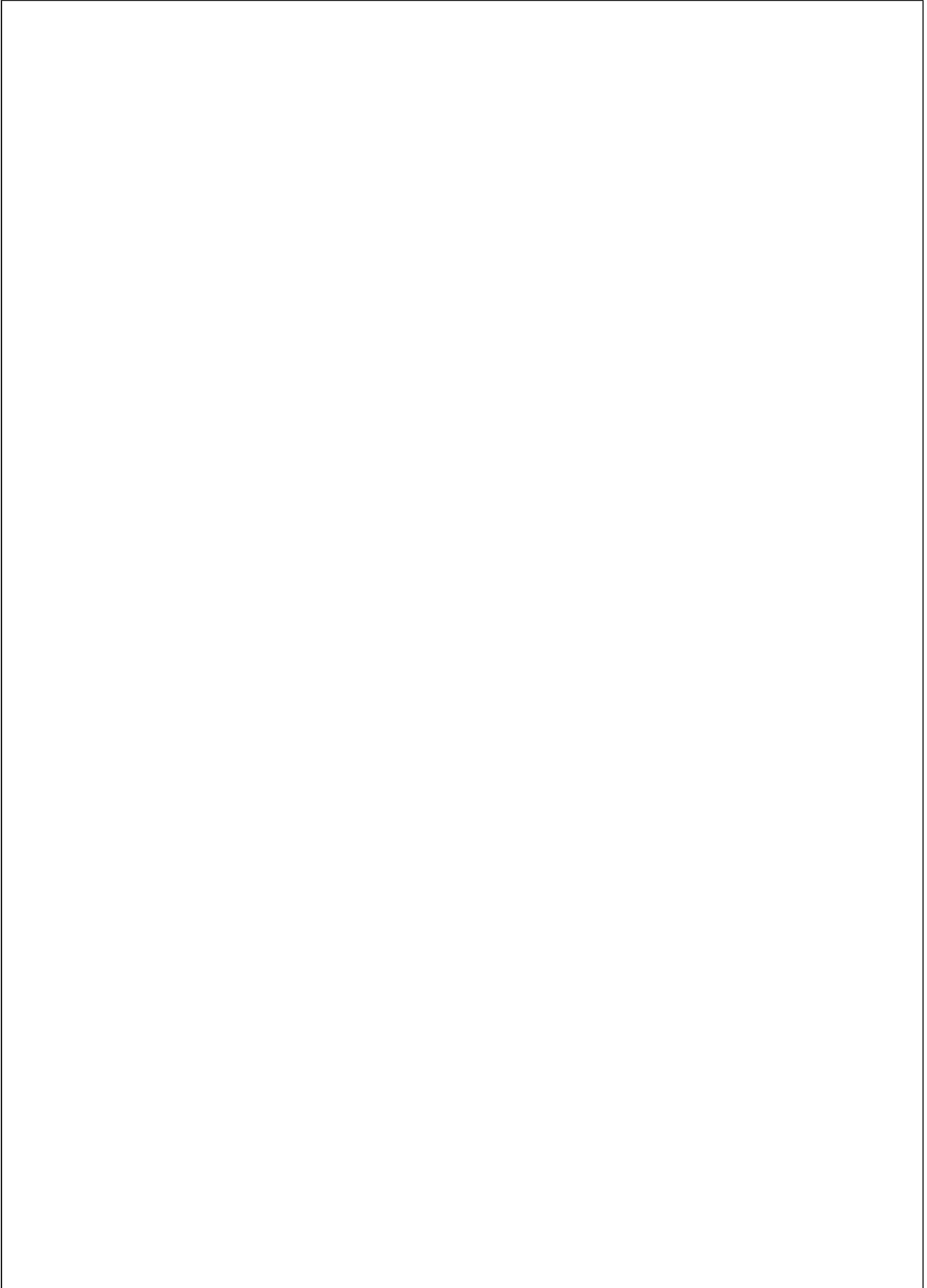

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/241158,Uroczystosci-pogrzebowe-trzech-nieznanych-polskich-partyzantow.html>

27.04.2026, 13:35

[Następny](#)

[Powrót](#)

Uroczystości pogrzebowe trzech nieznanymi polskich partyzantów

26 kwietnia 2026 roku w Woli Raniżowskiej na Podkarpaciu pożegnaliśmy trzech nieznanymi polskich patriotów odnalezionych przez Instytut Pamięci Narodowej.

26.04.2026

[Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Uroczystości pogrzebowe](#)

Trzej nieznanymi polscy partyzanci polegli w walce z Niemcami w okresie II wojny światowej. Po ośmiu dekadach spoczęli w poświęconej ziemi z należnymi honorami. Ich szczątki zostały odnalezione i ekshumowane przez Instytut Pamięci Narodowej w 2023 r. w rejonie Nowego Nartu.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczęła uroczysta Msza św. w kościele pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Woli Raniżowskiej. Przewodniczył jej ks. dr Wojciech Kania, przedstawiciel bp. Krzysztofa Nitkiewicza.

W wygłoszonej homilii powiedział:

- Dziś uczestniczymy w ceremonii pogrzebowej trzech nieznanymi partyzantów, ale czy tak naprawdę nieznanymi? Przecież ich los wpisany jest w los naszego narodu, ich droga splata się z drogą tysięcy podobnych im ludzi, których imion często nie zapisano w księgach, ale których czyny zostały zapisane w ludzkich sercach. Ich krew wsiąkła w tę ziemię, po której chodzimy. Ich odwaga, tak jak i innych, stała się fundamentem naszej wolności. To nie są obcy, to są nasi. Zostali tutaj i oddali wszystko!

Dr hab. Dariusz Iwaneczko, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie, podkreślił, że przywracanie pamięci o bohaterach to misja IPN.

- W tym przypadku nie udało się przywrócić imion tych osób, których szczątki podjęto podczas prac ekshumacyjnych. Mieli od 24 do 40 lat. Nie przetrwały ich nazwiska, ale przetrwała ludzka pamięć, to ona zawiodła ich tutaj właśnie dzisiaj.

Podczas ceremonii list od wojewody podkarpackiego Teresy Kubas-Hul odczytał Dariusz Tracz, pełnomocnik do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Głos zabrał także wójt Gminy Raniżów Władysław Grądział.

Kondukt pogrzebowy przeszedł na cmentarz parafialny, gdzie odbył się pochówek doczesnych szczątków poległych partyzantów. Na miejsce wiecznego spoczynku odprowadziła ich asysta wojskowa 21 Batalionu Dowodzenia z Rzeszowa i pocztów sztandarowych. W ostatnim pożegnaniu partyzantów wzięli udział przedstawiciele duchowieństwa, władz wojewódzkich i samorządowych, grupy rekonstrukcyjnej Stowarzyszenia Odra-Niemen Podkarpacia, delegacji służb mundurowych oraz społeczności parafii w Woli Raniżowskiej, Gminy Raniżów i powiatu kolbuszowskiego. W pogrzebie uczestniczył ppor. Franciszek Batory, kombatant i „Świadek Historii” IPN. Spoczęli wspólnie z jednej mogile.

Oddano salwę honorową, na koniec na mogile złożono wieńce i zapalono znicze.

Poszukiwania

Od 29 maja do 2 czerwca 2023 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadziło prace poszukiwawcze na terenie Nowego Nartu (pow. niżański, woj. podkarpackie). Ich celem była weryfikacja domniemanego pochówku partyzanckiego.

Według informacji pochodzących od starszych mieszkańców okolicznych miejscowości, w lesie między Nowym Nartem a Stecami (przys. Woli Raniżowskiej, pow. kolbuszowski, woj. podkarpackie), znajdował się grób polskich partyzantów, którzy zginęli podczas okupacji niemieckiej. Prawdopodobnie na skutek denuncjacji Niemcy dowiedzieli się o miejscu ich obozowania i przeprowadzili obławę. Partyzanci zostali całkowicie zaskoczeni. W trakcie zasadzki przebywali w wykonanej przez siebie ziemiance. Dalszy przebieg tych tragicznych wydarzeń nie jest dokładnie znany. Można przypuszczać, że doszło do walki, w wyniku której partyzanci ponieśli śmierć na miejscu. Wiadomo jedynie, że spoczęli we wspólnej mogile niedaleko ziemianki. Prawdopodobnie za ich pochówek odpowiadali pracownicy leśni lub inne osoby wyznaczone do tego zadania przez Niemców.

Nie udało się ustalić przynależności organizacyjnych poległych partyzantów. Po rozmowach przeprowadzonych ze świadkiem (kobieta napotkana przez nich wówczas w lesie) można potwierdzić, że osoby te rozmawiały w języku polskim, stąd wniosek, że byli Polakami. Nie ustalono z jakimi wydarzeniami historycznymi w regionie można powiązać ich zbrodnię.

Powodem było zwrócenie się wnioskodawcy do Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w celu przeprowadzenia kwerendy i ustalenia, do kogo należą szczątki ofiar spoczywających we wspólnym grobie.

Prace rozpoczęto od demontażu upamiętnienia i zabezpieczenia jego elementów. Po odsłonięciu wyznaczonej powierzchni gruntu, na głębokości ok. 1 m odkryto szczątki należące do 3 osób. Na podstawie wstępnej analizy antropologicznej stwierdzono, że najprawdopodobniej byli to mężczyźni między 26 a 40 rokiem życia. Jeden z nich miał wyraźnie widoczne rany postrzałowe nóg. Warto zaznaczyć, że ze względu na trudne warunki środowiskowe, m.in. obecność licznych cieków wodnych, szczątki były w złym stanie zachowania, co jednocześnie utrudniało ich podjęcie oraz przebadanie. Zachowały się tylko strzępy ubrań, nie było żadnych artefaktów.

Oprócz miejsca pochówku przebadano również pozostałości ziemianki. Z oględzin wynika, że była prostą, ale jednocześnie bardzo dopracowaną konstrukcją. Posiadała szalunek oraz drewnianą podłogę. Jej istotnym elementem był piec wykonany z cegieł. Ślady wskazują na to, że została spalona. Podczas prowadzonych prac odnaleziono nieliczne artefakty. Były to m.in. pojedyncze fragmenty amunicji oraz metalowego wyposażenia ziemianki.

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN

Prace poszukiwawcze Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN na terenie Nowego Nartu - 29 maja - 2 czerwca 2023. Fot. IPN

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN

Prace poszukiwawcze Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN na terenie Nowego Nartu - 29 maja - 2 czerwca 2023. Fot. IPN

Prace poszukiwawcze Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN na terenie Nowego Nartu - 29 maja - 2 czerwca 2023. Fot. IPN
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Rzeszów

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

Uroczystości pogrzebowe